

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 19C/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220202427
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Kolárik
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2022:2220202427.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudcom JUDr. Andrejom Kolárikom v právnej veci žalobkyne: W. A., bydlisko: D. XXX/XX, XXX XX K. A., nar.: XX. XX. XXXX, zast. JUDr. Eva Skačániová, advokátka so sídlom Korzo Bélu Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 31 823 971, proti žalovaným: 1/ M. K., bydlisko: P. XXXX/X, XXX XX K. A., nar.: XX. XX. XXXX, 2/ Y. K., bydlisko: P. XXXX/X, XXX XX K. A., nar.: XX. XX. XXXX, a 3/ W. K., bydlisko: P. XXXX/X, XXX XX K. A., nar.: XX. XX. XXXX, všetci zast. Bányi & Partner, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Nám. Bélu Bartóka 5, 932 01 Veľký Meder, IČO: 52 450 503, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

I. Určuje sa, že žalobkyňa W. A., rod. Č., bydlisko: D. XXX/XX, XXX XX K. A., nar.: XX. XX. XXXX, rodné č.: XXXXXX/XXX, štátna občianka Slovenskej republiky, je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie K. A., obec K. A., ako dom so súpisným číslom XXX postavený na pozemku parc. „T. č. XXXX, druh stavby: rodinný dom.

II. Žalobkyňa má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, s tým, že žalovaní sú povinní nahradiť žalobkyňi trovy konania spoločne a nerozdielne.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 02. 07. 2020 domáhala, aby súd určil, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti uvedenej vo výroku I. tohto rozsudku. Žalobu odôvodnila tým, že Darovacou zmluvou s vecným bremenom zo dňa XX. XX. XXXX darovala predmetnú nehnuteľnosť (rodinný dom) žalovanému v 1. rade do jeho výlučného vlastníctva a zabezpečila si doživotné bývanie v tejto nehnuteľnosti. Režijné náklady spojené s bývaním si žalobkyňa znášala sama, pričom platila a platí tiež daň z tejto nehnuteľnosti. Žalovaný v 1. rade dar prijal a zaviazal sa žalobkyňi ústne, že jej poskytne pomoc pri obhospodarovaní záhrady a údržbe domu. Kým žil manžel žalobkyne, žalovaný v 1. rade, ako jeho spolupracovník, k ním chodieval a pomáhal manželovi žalobkyne v záhrade. Vzhľadom na zdravotný stav žalobkyne už sama po smrti manžela nevládala pracovať v záhrade, ani udržiavať rodinný dom. Požiadala preto o pomoc žalovaného v 1. rade a za prísľub tejto pomoci mu darovala dom. Po darovaní sa žalovaný v 1. rade o záhradu staral, ale nie tak, ako si to predstavovala žalovaná. O údržbu domu sa žalovaný v 1. rade nestaral vôbec. V lete 2019, keď bola veterná smršť, vietor zo strechy domu strhal 2 eternity. Žalobkyňa prosila žalovaného v 1. rade o pomoc, čo odmietol, a preto si na pomoc musela zavolať iných dvoch mužov. Ďalej, žalovaný v 1. rade nedal žalobkyňi takú časť úrody zo záhrady, na ktorej sa dohodli. V roku 2016 bola žalobkyňa vážne chorá, 2 dni bola v kóme, 2 mesiace v nemocnici v I. I. a v E. Y., kde sa podrobila operácii. Žalovaný v 1. rade žalobkyňu ani raz nenavštívil, nezatelefonoval jej, ani sa nezaujímal, či niečo nepotrebuje alebo aký je jej zdravotný stav. Vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným sa stále zhoršoval. Situácia vyvrcholila 17. 10. 2019, keď došlo medzi žalobkyňou a žalovaným ku konfliktu v záhrade. Žalovaný rozobral záhradnú pumpu, chcel

ju opraviť, čo sa mu nepodarilo, a preto pumpa nefungovala. Požičal do záhrady inú pumpu, ktorú chcel 17. 10. 2019 zobrať. Žalobkyňa mu v tom bránila a chcela, aby žalovaný v 1. rade najprv opravil poškodenú pumpu. V tom čase mala žalobkyňa zlomený prst. Žalovaný vrazil motorom pumpy do záhradných dvierok, za ktorými žalobkyňa stála. Stratila rovnováhu, dopadla na strom, udrela sa do chrbta a na zranenia sa liečila. Vec oznámila polícií. Pri tomto incidente jej žalovaný v 1. rade vulgárne nadával a urážal ju. Pri incidente bol prítomný svedok C. L., ktorý bol v priestupkovom konaní vypočutý. Obvodné oddelenie PZ vo Veľkom Mederi tento incident objasnilo a vec posúdilo ako zavinené konanie žalovaného, naplňajúce znaky priestupku proti občianskemu spolužitiu podľa § 49, ods. 1, písm. a) Zák. o priestupkoch a postúpilo vec na prejednanie Okresnému úradu v Dunajskej Strede. Priestupok bol prejednaný odborom všeobecnej vnútornej správy 03. 02. 2020, žalovaný sa k priestupku priznal, bol uznaný z neho za vinného a postihnutý sankciou. Ešte pred týmto incidentom sa žalovaný v 1. rade už v roku 2019 správal k žalobkyni hrubo, agresívne, odmietol jej akúkoľvek pomoc a urážal ju. Jeho správanie voči žalobkyni sa stále zhoršovalo do takej miery, že sa začala žalovaného báť. Pritom jej zdravotný stav sa stále zhoršoval a stále viac jeho pomoc a vďačnosť potrebovala. Musela si sama a na vlastné náklady opraviť strechu a dom vymalovať. Dom nie je v dobrom stave, je popraskaný, bol upchatý odkvapový žlab, ktorý žalovaný v 1. rade odmietol vyčistiť, prípadne opraviť. Spravila tak žalobkyňa sama za pomoci Š. A. z K. A.. Od predmetného incidentu dňa 17. 10. 2019 žalobkyňa a žalovaný v 1. rade nekomunikujú a žalovaný v 1. rade sa už o nič nestará. Žalobkyňa sa preto rozhodla žiadať vrátenie daru. Cestou právnej zástupkyne žalovaného v 1. rade písomne vyzvala dňa 29. 11. 2019 na vrátenie daru. Dňom doručenia tohto listu, čo bolo 21. 11. 2019, nastali účinky späťvzatia daru. Po ukončení priestupkového konania proti žalovanému v 1. rade právna zástupkyňa 03. 03. 2020 opätovne vyzvala žalovaného v 1. rade na vrátenie daru. Na túto výzvu už žalovaný v 1. rade neodpovedal. Žalobkyňa poukázala na § 630 Občianskeho zákonníka a uviedla, že správanie žalovaného v 1. rade možno považovať za hrubo porušujúce dobré mravy. Účinky darovacej zmluvy sa platným odvolaním daru nerušia ex tunc, keďže nejde o zrušenie zmluvy podľa § 48 ods. 2 Obč. zák. Účinky však nastávajú ex nunc, t.j. dňom, keď žalovaný prevzal výzvu žalobkyne na vrátenie daru, teda oboznámil sa s jej vôľou, čo bolo 21. 11. 2019. Žalovaný však s vrátením daru nesúhlasí, dar jej nevrátil. Žalobkyňa je preto nútená domáhať sa, aby vo veci rozhodol súd. Má preto naliehavý právny záujem na určení tohto, že je opäť výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti. Iba týmto rozhodnutím sa odstráni stav právny neistoty, keď uplatnením jej práva na vrátenie daru sa žalobkyňa opäť stala jeho vlastníčkou. Len určovacím výrokom súdu o vlastníctve žalobkyne bude môcť dôjsť k ďalšiemu zápisu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k predmetu daru v prospech žalobkyne.

2. Na podporu svojich tvrdení žalobkyňa k žalobe pripojila nasledovné listinné dôkazy: Darovacia zmluva s vecným bremenom doživotného bývania a užívania (č.l. 15 - 18), List vlastníctva č. XXXX (č.l. 19), Závet (č.l. 20 - 21), 2x príjmový pokladničný doklad (č.l. 22 - 23), Výzva na vrátenie daru z 29. 11. 2019 s kópiou doručky (č.l. 24 - 27), Odpoveď na výzvu na vrátenie daru (č. l. 28 - 29), Oznámenie W. A. na M. K. podané 18. 10. 2019 (č.l. 30), Vyrozumenie k Oznámeniu pošk. W. A. (č.l. 31), lekárske správy (č.l. 32 - 34), Predvolanie na prejednanie priestupku (č.l. 35), Predpis na úhradu poistného pre poistenie domácnosti s potvrdením o úhrade (č.l. 36 - 37), Rozhodnutie Mesta Veľký Meder č. 91/2019 s potvrdeniami o úhrade dane z nehnuteľností (č.l. 38 - 41), lekárske správy (č.l. 42 - 45), Oznámenie o vykonávaní zrážok z dôchodku (č.l. 46 - 47). Zároveň žalobkyňa navrhla, aby súd vypočul v konaní strany a tiež svedka C. L..

3. Žalovaný v 1. rade reagoval na žalobu vyjadrením doručeným tunajšiemu súdu dňa 09. 09. 2020. Žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Uviedol, že žalobkyňa sa v roku 2015 viackrát na neho obrátila, aby jej pomáhal, nakoľko má dlžoby, hrozí jej exekúcia a ani dcéra ani vnučka W. jej nepomôžu. Po dlhom zvážení žalovaný v 1. rade súhlasil, aby mu darovala rodinný dom, s tým, že ona môže doživotne bývať a užívať rodinný dom. Povedala, že bude platiť všetky výdavky spojené s užívaním rodinného domu, dá na svoje náklady vyhotoviť aj darovaciu zmluvu, len aby on dar prijal, aby ona mala pokoj a nemusela sa báť, že exekútor vydraží jej rodinný dom a nebude mať strechu nad hlavou. Žalovaný v 1. rade poukázal na to, že so žalobkyňou uzatvorili darovaciu zmluvu s vecným bremenom doživotného bývania a užívania a nie zaopatrovateľskú zmluvu. V rokoch 2015 až 2019 bolo všetko v poriadku, fungovalo všetko na základe ústnej dohody. Žalobkyňa užívala rodinný dom, hradila náklady spojené s jeho užívaním bez pripomienky, vonku v záhrade pestovali zeleninu, ovocie, hrozno a všetko si so žalobkyňou rozdelili, každému podľa jeho potreby. Žalovaný v 1. rade žalobkyni pomáhal vo všetkom, ak to bolo potrebné, aj strechu dal opraviť. Nakoľko pozemok je vo vlastníctve cudzích osôb, SPP nesúhlasil so zriadením plynovej prípojky, preto žalobkyňa vykuruje rodinný dom dvomi kachľami

na uhlie a drevo. Každý rok žalovaný v 1. rade vlastným autom podľa potreby a podľa jej finančnej situácie zadovážil uhlie, drevené brikety potrebné na kúrenie, ako aj drevo, ktoré pripravil na kúrenie a naukladal do šopy na drevo. Takto to fungovalo až kým sa neobjavila vnučka žalobkyne, ktorá chcela dom pre seba. Vtedy sa žalobkyňa začala voči žalobcovi správať arogantnejšie. Na jar 2019 žalovaný v 1. rade požičal od svojho priateľa elektrické vodné čerpadlo, aby mohli záhradu polievať, nakoľko pôvodné čerpadlo patriace žalobkyni bolo nefunkčné. V októbri 2019 žalovaný v 1. rade z vlastných finančných prostriedkov kúpil čerpadlo, aby mohol požičané čerpadlo vrátiť priateľovi. Dňa 17. 10. 2019 chcel čerpadlo vrátiť, ale žalobkyňa mu odkázala, aby najprv namontoval kúpené, potom môže zobrať staré. Žalovaný v 1. rade jej povedal, že na zimu nie je možné namontovať čerpadlo, nakoľko zamrzne a bude nefunkčné, a až na jar budúceho roka namontuje nové. Žalobkyňa mu začala nadávať, bola veľmi agresívna, nechcela ho pustiť von spolu čerpadlom. Vzhľadom na dlhoročné dobré vzťahy a po dohode s rodinou, dňa 29. 10. 2019 žalovaný v 1. rade daroval predmetný rodinný dom svojim dvom deťom. Tie majú záujem odkúpiť pozemok pod domom a príslušné pozemky od doterajších vlastníkov, preto prebieha rokovanie medzi nimi o odkúpení predmetných pozemkov.

4. Na podporu svojich tvrdení žalovaný v 1. rade pripojil k vyjadreniu nasledovné listinné dôkazy: Darovacia zmluva z XX. XX. XXXX (č.l. 100 - 103).

5. Žalobkyňa reagovala replikou z 08. 10. 2020. Poprela, že by žalovanému v 1. rade dom darovala z dôvodu hroziacej exekúcie. V čase darovania na nehnuteľnosti neviazali žiadne ťarchy. Nie je pravdivé ani tvrdenie žalovaného v 1. rade, že sa o žalobkyňu staral a že úrodu zo záhrady, ktorú spolu obhospodarovali, si s ňou delil. Žiadnu strechu na dome opraviť nedal. Podľa darovacej zmluvy si žalobkyňa mala z vlastných prostriedkov hradiť len reálné náklady, avšak žalovaný v 1. rade ju nechal platiť daň z nehnuteľnosti, všetky opravy na dome (pri ktorých jej odmietol akúkoľvek pomoc a ktorú žalobkyni zabezpečovali iní ľudia), dokonca platila poisťné na poistenie nehnuteľnosti. Nie je pravdou, že ich vzťahy boli dobré až do konca roku 2019. Žalovaný v 1. rade sa voči nej nesprával tak, ako sme sa pred darovaním dohodli. Nezaviazal sa síce k zapatrovaniu, ale bol si plne vedomý, čo od neho žalobkyňa očakáva a prečo mu nehnuteľnosť dáva do daru. Pokiaľ ide o darovanie nehnuteľnosti žalovaným v 1. rade jeho deťom, podľa žalobkyne motívom darovania bolo, že 18. 10. 2019 žalobkyňa podala na žalovaného na políciu oznámenie pre podozrenie z priestupku pre incident zo 17. 10. 2019. Keďže darca sa môže domáhať vrátenia daru len voči obdarovanému, týmto právnym úkonom žalovaný sledoval zmarenie vrátenia daru. Platným právnym úkonom z 21. 11. 2019 sa žalobkyňa dovolala vrátenia daru. Dôjdením tohto prejavu o odvolaní daru žalovanému v 1. rade zaniklo jeho vlastnícke právo k daru - rodinnému domu. Žalobkyňa sa stala opätovne vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti. Túto nehnuteľnosť previedol žalovaný darovacou zmluvou na ďalšie osoby - svoje deti - až 27. 11. 2019, keď bol vklad do katastra podľa tejto zmluvy povolený a nastali účinky zmluvy v prospech nových vlastníkov. V čase ďalšieho prevodu spornej nehnuteľnosti zo strany žalovaného už žalovanému v 1. rade vlastnícke právo nepatrilo. Darovacia zmluva z 27. 11. 2019 je preto z dôvodu nedostatku dispozičného oprávnenia žalovaného v 1. rade s predmetnou nehnuteľnosťou nakladať, absolútne neplatná pre rozpor so zákonom. Nikto totiž nemôže preniesť viac práv, ako sám má, nejedná sa ani o žiadnu zákonom predpokladanú výnimku nadobudnutia a zmluvné strany pri tomto úkone zjavne neboli dobromyseľné (viď tiež uzn. NS SR 8Cdo 25/2019 z 22.1.2020). Keďže v katastri nehnuteľností sú ako aktuálni vlastníci predmetnej nehnuteľností zapísané deti žalovaného v 1. rade, pán Y. K. a pani W. K., žalobkyňa navrhla, aby súd pripustil ich prístupenie do konania na strane žalovaných. Záverom žalobkyňa navrhla, aby súd vyžiadal spis Okresného úradu, odboru všeobecnej vnútornej správy Dunajská Streda č. OÚ- DS-OVVS-2019/025495-003, týkajúci sa priestupku zo 17. 10. 2019.

6. Uznesením sp. zn. 19C/19/2020-123 z 28. 10. 2020 súd pripustil, aby do konania na strane žalovaných pristúpili žalovaný v 2. rade a žalovaná v 3. rade.

7. Žalovaný v 2. rade reagoval na žalobu vyjadrením doručeným tunajšiemu súdu 19. 11. 2020. Uviedol, že predmetný dom jemu a jeho sestre daroval žalovaný v 1. rade na základe darovacej zmluvy zo dňa XX. XX. XXXX, pričom so sestrou sú podielovými spoluvlastníkmi domu, každý v 1/2. Dňa 29. 10. 2019 bol žalovaný v 1. rade výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. V zmysle platných právnych predpisov je vlastníkom oprávnený za svojho života nakladať so svojím majetkom a teda je oprávnený vec predať, dať do nájmu, prípadne aj darovať. Poukázal na čl. 20 Ústavy SR a na § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Keďže žalobkyňa by mohla žiadať o vrátenie daru len obdarovaného, t.j. nie až potom, keď zistila, že na liste vlastníctva č. XXXX, k.ú. K. A., je vyznačená plomba, týkajúcej sa vkladu nového

právneho úkonu, žalovaný v 2. rade považuje jej krok za úmyselný, zavádzajúci, protiprávny. Preto navrhol, aby súd žalobu zamietol. Dôkazy k svojmu podaniu žalovaný v 2. rade nepripojil, ani nenavrhol vykonať.

8. Žalovanej v 3. rade bola žaloba doručená 11. 11. 2020 (č.l. 128). Žalovaná v 3. rade sa k žalobe nevyjadřila.

9. Žalobkyňa reagovala podaním z 24. 05. 2021. Zopakovala niektoré svoje skoršie tvrdenia a zotrvala na svojich doterajších vyjadreniach. Nové dôkazy k svojmu podaniu žalobkyňa nepripojila, ani nenavrhol vykonať.

10. Na ostatné vyjadrenie žalobkyne žalovaní písomne nereagovali. Vyjadrenie žalobkyne im bolo doručené v dňoch 11., 14. a 21. 06. 2021 (č.l. 164 - 166).

11. Na závery z predbežného prejednávania sporu žalobkyňa reagovala podaním zo 07. 03. 2022. Uviedla, že písomnú výzvu na vrátenie daru doručila žalovanému v 1. rade do vlastných rúk 21. 11. 2019, čím nastali účinky odvolania darovania ako hmotnoprávneho úkonu. Právna forma výzvy darcu nie je ustanovená zákonom. Z výzvy však musí byť zrejmá vôľa darcu k tomu, aby obdarovaný vrátil dar. Výzva žalobkyne bola vykonaná písomne a je z nej zreteľné, že žalobkyňa sa domáhala vrátenie daru a z akých dôvodov. Účinky darovacej zmluvy sa platným odvolaním daru rušia ex nunc, t.j. v okamihu, keď bol prejav vôle darcu doručený obdarovanému. Týmto momentom sa obnovuje vlastnícke právo darcu a obdarovaný sa stáva súčasne neoprávneným držiteľom daru. K platnému zrušeniu darovacej zmluvy nie je potrebné súdne rozhodnutie. Dôsledkom zániku právneho vzťahu darovania je obnovenie pôvodného právneho vzťahu v rozsahu účinku tohto právneho úkonu (viď Rozsudok NS SR z 30.11.2004 sp. zn. 1Sžo/40/2004). Na základe dôvodu uznaného právom odvoláva darca jednostranným právnym úkonom poskytnuté darovanie a súčasne žiada o vrátenie daru. To má za následok zánik nadobudnutého vlastníckeho práva k daru. Darca sa stáva zo zákona opäť vlastníkom darovanej veci. Obdarovaný je povinný vydať dar darcovi. V prípade, že bola predmetom darovania nehnuteľnosť, zapíšu sa dôsledky obnovenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností na základe spätného prevodu vlastníckeho práva vkladom vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Ak obdarovaný nesúhlasí s vrátením daru a nerešpektuje výzvu darcu na vrátenie daru, musí darca pred uplynutím premlčacej lehoty uplatniť svoj nárok na súde a to žalobou o určenie jeho vlastníckeho práva k daru, keď bola predmetom daru nehnuteľnosť. Až určovací petit súdu môže byť totiž podkladom pre ďalší zápis vlastníckeho práva darcu k daru do katastra nehnuteľností. Žalobkyňa výzvu na vrátenie daru doručila obdarovanému 21. 11. 2019. Výzva obsahuje podrobne rozvedené skutkové okolnosti, ktoré odôvodňujú, že konanie obdarovaného voči žalobkyňi je hrubým nevďakom a hrubým porušením dobrých mravov. Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podľa darovacej zmluvy uzavretej medzi žalovanými bol povolený až 27. 11. 2019, teda po tom, čo žalovaný v 1. rade ako príjemca daru prevzal od žalobkyne späťvzatie daru. Nemohol preto platne darovať spornú nehnuteľnosť svojim deťom, pretože doručením výzvy na vrátenie daru, nastali účinky späťvzatia daru žalobkyňou, obnovilo sa vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti v prospech žalovanej a žalovaný v 1. rade už nebol vlastníkom spornej nehnuteľnosti. Iba vtedy, ak by prejav vôle žalobkyne došiel žalovanému v 1. rade až potom, čo previedol dar na tretie osoby, bol by žalovaný v 1. rade povinný poskytnúť žalobkyňi peňažnú náhradu daru podľa zásad o bezdôvodnom obohatení (viď rozs. NS ČR z 12.2.2010 sp. zn. 33Cdo 4080/2007). O taký prípad sa však nejedná. Žalobkyňa poukázala tiež na uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo 25/2019 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co 75/2009.

12. Na podporu svojich tvrdení žalobkyňa k podaniu priložila nasledovné listinné dôkazy: Upovedomenie o začatí exekúcie (č.l. 194), Upovedomenie o ukončení exekúcie (č.l. 196), Závet (č.l. 196), príjmový pokladničný doklad (č.l. 197), lekárska správa (č.l. 206), Rozhodnutie Mesta Veľký Meder č. 91/2021 s potvrdením o úhrade dane z nehnuteľnosti. Ďalej žalobkyňa navrhla, aby súd vyžiadal od Okresného úradu Dunajská Streda, katastrálneho úradu, spis č. V-8645/2019 týkajúci sa darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený 27.11.2019, a aby súd vypočul ako svedka Š. A..

13. Žalovaní reagovali na závery z predbežného prejednávania sporu a na ostatné vyjadrenie žalobkyne podaním z 22. 04. 2021. Zotrvali na tvrdení, že žalobkyňa nehnuteľnosti darovala z dôvodu obavy z exekúcie, resp. že jej nehnuteľnosť bude vydražená. Odmietli, že by zo strany žalovaného v 1. rade došlo k správaniu, ktoré by bolo hrubým porušením dobrých mravov. Predpokladom úspešného

domáhania sa vrátenia daru je také správanie sa obdarovaného voči darcovi, ktoré hrubo porušuje dobré mravy. Takéto správanie spočíva vo veľkom nevďaku obdarovaného. Za hrubý nevďak sa považuje správanie, ktoré sa z hľadiska značnej intenzity alebo sústavného porušovania v dôsledku svojho trvania, priebehu a pôsobenia na darcu alebo členov jeho rodiny považuje za hrubé porušenie dobrých mravov. Ide napr. o fyzické násilie a psychické násilie voči darcovi alebo neposkytnutie potrebnej pomoci v starobe alebo chorobe, ak darca je na pomoc obdarovaného odkázaný. Za hrubé porušenie dobrých mravov sa nepovažuje napr. skutočnosť, že darca predmet darovania previedol na tretiu osobu alebo nenavštevovanie darcu pri príležitosti sviatkov. Zo strany žalovaného v 1. rade k porušeniu dobrých mravov nedošlo. Preto je výzva na vrátenie daru neúčinná a žalovaný v 1. rade bol oprávnený nehnuteľnosť previesť na žalovaných v 2. a 3. rade. Sama žalobkyňa vyhľadala žalovaného v 1. rade s tým, aby jej žalovaný v 1. rade pomohol s prepisom nehnuteľnosti v snahe ochrániť dom pred vydražením v exekúcii. Ako odplata darovania bolo, že sa žalovaný v 1. rade bude o žalobkyňu starať a nechá ju žiť v predmetnej nehnuteľnosti. Žalobkyňa si sama vybrala advokátsku kanceláriu, ktorú poverila spísaním darovacej zmluvy. Advokátka žalobkyňu poučila o následkoch darovania a na znak prejavu vôle žalobkyňa predmetnú darovaciu zmluvu podpísala. Nikto ju nenútil, sama darovanie navrhla a podpis overila. Nie je ani pravdou, že sa o ňu žalovaný 1 po darovaní predmetu daru nestaral; 3x ju sám odniesol do nemocnice do D., a to už po prevode. Žalovaný v 1. rade sa o žalobkyňu staral, rúbal jej drevo, ktorým kúrila celý rok, kosil jej trávu každý týždeň od apríla do septembra, v tom istom čase jej polieval záhradu, kríky a niekedy aj nakupoval. Strechu jej neopravoval, v rozhodnom čase mal predsa 68 rokov, preto žalovaní nevidia dôvod vypočuť svedka A.. Ďalej žalovaný v 1. rade popiera akékoľvek fyzické napadnutie žalobkyne dňa 17. 10. 2019. Žalobkyňa v predmetný moment nespada vôbec, nieto ešte sotením žalovaným v 1. rade. Ako to sama žalobkyňa uvádza v jej lekárskech nálezoch, jej zdravotný stav je dlhodobo zhoršujúci sa, mala problémy s chôdzou už pred tým. Listinné dôkazy žalovaní k svojmu podaniu nepripojili. Navrhli vypočuť v konaní O.. C. M., ktorá spísala darovaciu zmluvu pre žalobkyňu a žalovaného v 1. rade, a ďalej vypočuť žalobkyňu a žalovaného v 1. rade. Ďalej navrhli, aby súd zabezpečil z centrálného registra úverov zoznam všetkých úverov a pôžičiek žalobkyne.

14. Súd vec prejednal tak, ako je uvedené v zápisniciach z predbežného pojednania sporu a z pojednávanií, vykonal dokazovanie ako je uvedené nižšie a dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom.

15. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

16. Podľa § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností podľa osobitných predpisov, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak sa plnenie stane nemožným, povinnosť dlžníka plniť zanikne.

18. Podľa § 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

19. Podľa § 628 ods. 2 Občianskeho zákonníka darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní.

20. Podľa § 630 Občianskeho zákonníka darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

21. Z vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi (najmä Darovacia zmluva s vecným bremenom doživotného bývania z XX. XX. XXXX, Darovacia zmluva z XX. XX. XXXX a list vlastníctva č. XXXX, k. ú. K. A.) súd ustálil, že žalobkyňa, ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálnym odborom, pre katastrálne územie K. A., obec K. A., ako dom so súpisným číslom XXX postavený na pozemku parc. „T.“ č. XXXX, druh stavby: rodinný dom (ďalej len „dom“ alebo „nehnuteľnosť“), túto nehnuteľnosť darovacou zmluvou z XX. XX. XXXX bezodplatne previedla (darovala) na žalovaného v 1. rade. Vklad uvedenej darovacej zmluvy

do katastra nehnuteľností bol povolený dňa XX. XX. XXXX, v konaní č. V-XXX/XX. Žalovaný v 1. rade ako darca a žalovaní v 2. a 3. rade ako obdarovaní uzavreli medzi sebou dňa XX. XX. XXXX darovaciu zmluvu, ktorej predmetom bol bezodplatný prevod vlastníckeho práva k domu zo žalovaného v 1. rade na žalovaných v 2. a 3. rade, pričom obdarovaní sa mali stať podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, každý v podiele 1/2. Vklad tejto darovacej zmluvy z XX. XX. XXXX do katastra nehnuteľností bol povolený dňa XX. XX. XXXX v konaní č. V-XXXX/XXXX. Uvedené skutočnosti medzi stranami ani neboli sporné (podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné).

22. Ďalej súd z vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi zistil, že listom s názvom W. A. - výzva na vrátenie daru, ktorý bol adresovaný žalovanému v 1. rade a žalovaným v 1. rade aj prevzatý dňa XX. XX. XXXX (č.l. 27), sa žalobkyňa domáhala vrátenia daru (predmetnej nehnuteľnosti), a to z dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov spočívajúceho v správaní žalovaného v 1. rade, ktoré žalobkyňa uviedla v žalobe (viď odsek 1 tohto rozsudku), t.j. v podstate odmietnutie pomoci žalobkyni, nezáujem o žalobkyňu, neopravenie strechy, vulgárne nadávky voči žalobkyni, incident zo 17. 10. 2019. Žalobkyňa v liste uviedla, že si uplatňuje právo na vrátenie daru z dôvodu hrubého nevďaku, resp. hrubého porušenia dobrých mravov, s poukazom na § 630 Občianskeho zákonníka, s tým, že účinky späťvzatia daru nastanú dňom doručenia listu žalovanému v 1. rade.

23. Žalovaný v 1. rade ako (v tom čase) výlučný vlastník nehnuteľností (ktoré nadobudol darom od žalobkyne) uzavrel dňa XX. XX. XXXX darovaciu zmluvu, ktorej predmetom bolo darovanie nehnuteľností žalovaným v 2. a 3. rade. Vklad uvedenej darovacej zmluvy bol povolený ku dňu XX. XX. XXXX. Avšak ešte pred povolením vkladu, konkrétne dňa XX. XX. XXXX, žalobkyňa doručila žalovanému v 1. rade výzvu na vrátenie daru. Súd sa preto v konaní zaoberal tým, či (i) výzva na vrátenie daru bola oprávnená a vyvolala zákonom predpokladané účinky, resp. či konanie žalovaného v 1. rade voči žalobkyni možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov, a či (ii) vlastnícke právo k nehnuteľnosti prešlo na základe darovacej zmluvy z XX. XX. XXXX na žalovaných v 2. a 3. rade.

24. K zániku darovacieho vzťahu podľa § 630 Občianskeho zákonníka dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu voči obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojím správaním k darcovi alebo členom jeho rodiny. Hrubým porušením dobrých mravov sa rozumie ich porušenie značnej intenzity alebo ich sústavné porušovanie (R 88/1998). Obligačné účinky odvolania darovania nastávajú doručením prejavu vôle darcu obdarovanému a zmluvný vzťah založený darovaním zaniká. Odvolanie darovania nemožno stotožňovať s odstúpením od zmluvy podľa § 48 Občianskeho zákonníka. Darovací vzťah sa ruší ex nunc, t.j. doručením prejavu vôle darcu obdarovanému. Odvolanie darovania má aj vecnoprávne účinky, t.j. darca doručením prejavu vôle obdarovanému opätovne nadobúda vlastnícke právo k daru ex nunc. Ak bola predmetom daru nehnuteľnosť, vlastnícke právo darcu sa zapíše do katastra záznamom, keďže ho nadobudol ex lege odvolaním darovania (por. Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol. Občiansky zákonník II. § 451 - 880. 2. vydanie. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, s. 2363 - 2366).

25. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný v 1. rade neopravil poškodenú zatekajúcu strechu domu, čo žalovaný v 1. rade odôvodnil svojim vysokým vekom (pozn. nebolo teda potrebné vypočúvať svedka Š. A.). Medzi stranami nebolo sporné ani to, že žalovaný v 1. rade viezol žalobkyňu do nemocnice, a že vedel o jej zhoršenom zdravotnom stave. Sporným nebolo medzi stranami ani to, že došlo k intenzívnejšiemu konfliktu medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade dňa XX. XX. XXXX, ktorý mal rozmer fyzickej i slovnej konfrontácie medzi žalovaným v 1. rade a žalobkyňou. Keď v uvedený deň chcel žalovaný v 1. rade odniesť zo záhrady vodné čerpadlo, žalobkyňa mu v tom fyzicky bránila tak, že stála u bránky do záhrady a bránila žalovanému v 1. rade, aby cez bránku s čerpadlom prešiel. Žalovaný v 1. rade rovnako fyzicky tlačil do bránky a nakoniec bránku napriek odporu žalobkyne otvoril a cez ňu prešiel. Medzi stranami bolo sporné, či v dôsledku „pretláčania sa“ u bránky žalobkyňa spadla, a ak áno, ako, a či žalobkyňa utrpela akékoľvek zranenie v dôsledku tohto fyzického konfliktu. Medzi stranami tiež bolo sporným, či vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade bol konfliktným i pred uvedeným incidentom.

26. Súd zabezpečil do konania priestupkový spis Okresného úradu Dunajská Streda, odboru všeobecnej vnútornej správy, č.k. OU-DS-OVVS-2020/004749. Rozhodnutím OÚ DS č. OU-DS-OVVS-2020/004749-007 z 03. 02. 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03. 03. 2020, bol žalovaný v 1. rade uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1

písm. d) zákona č. 372/90 Zb. o priestupkoch, ktorého sa dopustil tým, že dňa XX. XX. XXXX v čase okolo XX:XX hod. na adrese D. XXX/XX vo K. A. slovne napadol žalobkyňu so slovami „si žebráčka, negramotná, hlúpa, ničomu nerozumieš“ a inými vulgárnymi slovami. Pokiaľ ide o uvedené iné vulgárne slová, v rozhodnutí sa uvádzajú slová ako „čo chceš ty stará p..a, k..va, ubožiačka, blbá, sprostá.“

27. Z výsluchov žalovaného v 1. rade a žalobkyne súd uzavrel, že dňa 17. 10. 2019 žalovaný v 1. rade odnášal zo záhrady čerpadlo, ktoré si požičal od svojho známeho po tom, čo sa pôvodné čerpadlo žalobkyne pokazilo. Žalobkyňa trvala na tom, aby čerpadlo žalovaný v 1. rade vzal až po tom, čo namontuje iné. Žalovaný v 1. rade uviedol, že mal aj kúpené nové čerpadlo, ale že keďže už bola jeseň, polievanie záhrady nebolo potrebné, pričom čerpadlá sa na jeseň nemontujú. Aby žalovaný v 1. rade s čerpadlom vyšiel zo záhrady, musel prejsť brámkou. Z druhej strany bránky sa postavila žalovaná, ktorá fyzicky bránila žalovanému v 1. rade otvoriť bránu a prejsť ňou. Žalovaný v 1. rade ju „pretlačil“ a bránu fyzickou silou otvoril. Výpovede strán sa rozchádzali v tom, či pri fyzickom konflikte pri bránke žalovaný v 1. rade žalobkyňu sotil a či žalobkyňa spadla, resp. zapotácala sa a udrela sa udrela o strom.

28. Súd ďalej vykonal výsluch svedka C. L., ktorý bol pri incidente prítomný. Svedok potvrdil, že žalovaný v 1. rade žalobkyňu sotil. Tiež jej žalovaný v 1. rade povedal slová ako „ty stará p..a, stará k..va.“

29. Podľa názoru tunajšieho súdu z vyššie uvedených skutkových zistení nepochybne vyplýva záver, že žalovaný v 1. rade sa voči žalobkyňi dopustil správania, ktoré je potrebné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka. Akt darovania vo všeobecnosti nevyžaduje, aby sa obdarovaný o darcu denne staral a robil mu spoločnosť. V každom prípade však zahŕňa povinnosť obdarovaného brať ohľad na stav darcu (najmä zdravotný) pri akejkoľvek konfrontácii, zvlášť ak ide o fyzickú konfrontáciu muža so ženou v pokročilom veku a s podlomeným zdravím. Žalovaný v 1. rade vedel, že žalobkyňa má dlhodobé zdravotné problémy, že zle chodí, chodí na injekcie, že niekoľkokrát spadla, napr. keď išla do kúpeľne (viď. napr. výpoveď žalovaného v 1. rade na pojednávaní dňa 27. 05. 2022, č.l. 226). Rovnako vedel, že bola dlhšiu dobu hospitalizovaná. Za týchto okolností je vylúčené, aby žalovaný v 1. rade ako muž riešil konflikt so žalobkyňou (ak už k nemu došlo) fyzickou silou a pretláčal sa so žalobkyňou u bránky. Žalovaný v 1. rade nemohol nevedieť, že fyzická konfrontácia môže u žalobkyne viesť k úrazu alebo k zhoršeniu jej zdravotného stavu. V danom prípade bolo len šťastím, že žalobkyňa neutrpela vážnejší úraz. Ak sa s ňou žalovaný v 1. rade pretláčal kvôli čerpadlu, potom podľa názoru súdu nejde o taký dôvod (z hľadiska dôležitosti a naliehavosti), aby tým vystavil žalobkyňu (darkyňu) riziku zhoršenia zdravia. Problém mohol žalovaný v 1. rade vyriešiť inak, napríklad tým, že by nainštaloval nové čerpadlo (ktoré mal kúpené), aj keď podľa jeho názoru by čerpadlo malo byť namontované až na jar. Alebo mohol známemu, od ktorého čerpadlo požičal, zapožičať kúpené nové čerpadlo do vyriešenia problému so žalobkyňou. Jednoducho povedané, situácia s čerpadlom sa súdu javí ako úplne banálna a žalovaný v 1. rade ju mohol bez akýchkoľvek problémov vyriešiť inak, a to niekoľkými spôsobmi. Namiesto toho žalovaný v 1. rade využil voči žene, ktorá mu darovala nehnuteľnosť nezanedbateľnej hodnoty, fyzickú silu na presadenie svojho, a to aj za cenu ohrozenia jej zdravia. Už samotná fyzická konfrontácia obdarovaného (muža) a darkyne (ženy vo veku a zdravotnom stave žalobkyne) pre rozdiel v názoroch na to, ako má byť vyriešená nejaká nepodstatná situácia (či má byť čerpadlo namontované už na jeseň, alebo až na jar), je podľa názoru tunajšieho súdu sama o sebe skutočnosťou, ktorá je dôvodom oprávňujúcim žalobkyňu žiadať vrátenie daru. To, či žalobkyňa v dôsledku konfrontácie utrpela alebo neutrpela zranenie, alebo sa jej existujúce zranenie zhoršilo, je bez právneho významu. Z hľadiska intenzity porušenia dobrých mravov treba zdôrazniť, že celý incident sprevádzala slovná výmena, v rámci ktorej žalovaný v 1. rade adresoval žalobkyňi niekoľko hrubých urážok a dehonestujúcich tvrdení, ktoré dosiahli intenzitu priestupku (viď. odsek 26 tohto rozsudku). Ak žalobkyňa darovala žalovanému v 1. rade dom a ten pri výmene názorov neváhal použiť fyzickú silu, aj s vedomím možného ohrozenia zdravia žalobkyne, a častoval ju výrazne dehonestujúcimi výrazmi ako „žebráčka hlúpa, negramotná“, potom celkom nepochybne jeho správanie možno kvalifikovať ako správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi. Predmetný incident sa zjavne vymyká bežným medziľudským nedorozumeniam. Vzhľadom na výrazy, ktoré žalovaný v 1. rade použil na adresu žalobkyne, má súd zároveň za nepochybné, že nešlo o ojedinelý incident v inak dobrom vzťahu, ale šlo o vyvrcholenie už skôr sa zhoršujúceho vzťahu.

30. Nemožno neprihliadnuť i na to, že žalovaný v 1. rade nepomohol žalobkyňi s opravami domu, ktoré bolo potrebné vykonať. Medzi stranami nebolo sporné, že došlo k poškodeniu strechy domu, pričom do domu zatekala voda. Žalovaný v 1. rade túto situáciu neriešil, hoci ho o to žalobkyňa žiadala. Situáciu

riešila sama žalobkyňa za pomoci tretích osôb a na vlastné náklady (hoci vlastníkom domu bol žalovaný v 1. rade a teda by náklady mal znášať on). Ak ide o také opravy nehnuteľnosti, ktoré sú potrebné na predchádzanie jej poškodeniu a znehodnoteniu a na zabezpečenie riadnej obyvateľnosti nehnuteľnosti žalobkyňou, ktorá tam bývala titulom vecného bremena práva doživotného bývania, potom podľa názoru tunajšieho súdu žalovaný v 1. rade (ako vlastníkom nehnuteľnosti, ktorý ju nadobudol darom od žalobkyne) bol povinný tieto opravy v primeranom čase vykonať, resp. ich vykonanie zabezpečiť, a to na vlastné náklady. Tu súd poznamenáva, že žalovanému v 1. rade rozhodne jeho vyšší vek nemohol brániť v tom, aby opravy vlastného majetku zabezpečil u tretích osôb, tak, ako to urobila žalobkyňa.

31. Zo záverov uvedených v odsekoch 29 a 30 tohto rozsudku je zrejmé, že žalovaný v 1. rade sa k žalobkyni správal spôsobom, ktorým hrubo porušil dobré mravy. Hrubé porušenie dobrých mravov súd videl jednak v intenzite správania sa žalovaného v 1. rade dňa 17. 10. 2019 (fyzická konfrontácia so žalobkyňou, sprevádzaná hrubo dehonestujúcimi výrazmi na adresu žalobkyne) a tiež v tom, že dňa XX. XX. XXXX nešlo o ojedinelý prejav nevďaku žalovaného v 1. rade ako obdarovaného voči žalobkyni ako daryni. Súd mal z nesporných tvrdení strán a tiež z vykonaného dokazovania za preukázané, že incident zo dňa XX. XX. XXXX nebol ojedinelým excesom v inak dobrom vzťahu obdarovaného a daryne, ale že žalovaný v 1. rade celkovo dlhšiu dobu nereflektoval na odôvodnené potreby daryne, čo sa prejavilo napríklad pri odmietnutí pomoci pri oprave poškodenej strechy. Žalobkyňa preto podľa názoru tunajšieho súdu mala legitímny dôvod žiadať od žalovaného v 1. rade vrátenie daru v intenciách § 630 Občianskeho zákonníka.

32. Žalobkyňa vyzvala žalovaného v 1. rade na vrátenie daru písomnou výzvou na vrátenie daru, ktorá bola žalovanému v 1. rade doručená dňa 21. 11. 2019. Doručenie výzvy na vrátenie daru preukazuje predložená doručka (č.l. 27), pričom prevzatie výzvy žalovaný v 1. rade ani nerozporoval. Žalovaný v 1. rade nerozporoval ani obsah žalobkyňou predloženej výzvy, a teda súd mal za to, že žalovanému v 1. rade bola doručená výzva v znení ako bola predložená v súdnom konaní (č.l. 24 - 26). Vo výzve žalobkyňa výslovne uviedla, že si uplatňuje právo na vrátenie daru, pretože sú splnené podmienky uvedené v § 630 Občianskeho zákonníka, pričom uviedla aj skutkové okolnosti pre uplatnenie práva na vrátenie daru (v podstate v zhode s podanou žalobou). Súd preto uzavrel, že žalobkyňa uplatnila právo na vrátenie daru v súlade s § 630 Občianskeho zákonníka. Doručením výzvy na vrátenie daru žalovanému v 1. rade dňa 21. 11. 2019 zaniklo vlastnícke právo žalovaného v 1. rade k predmetnej nehnuteľnosti a obnovilo sa vlastnícke právo žalobkyne.

33. Ďalšou skutočnosťou, s ktorou sa súd vysporiadaval, bolo darovanie predmetnej nehnuteľnosti žalovaným v 1. rade v prospech žalovaných v 2. a 3. rade na základe darovacej zmluvy z 29. 10. 2019, vklad ktorej bol povolený dňa 27. 11. 2019, resp. či toto darovanie bolo účinné a či vlastnícke právo k nehnuteľnosti platne nadobudli žalovaní v 2. a 3. rade.

34. Zmluvný prevod vlastníctva sa vo všeobecnosti skladá z dvoch fáz. Prvou je právny dôvod, ktorým je samotná zmluva, a druhou fázou je právny spôsob nadobudnutia vlastníctva. Zmluva je právnym úkonom, ktorý sám o sebe nemá translačný účinok, pretože len samotnou zmluvou nedochádza k prevodu vlastníctva. Pre prevode nehnuteľností evidovaných v katastri nehnuteľností platí záver o absencii translačného účinku vždy. Zmluva ako taká totiž v zásade obsahuje len obligačný záväzok prevodcu previesť na nadobúdateľa vlastníctvo k prevádzanej veci. Pri zmluvnom prevode nehnuteľnej veci sa v zmysle § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka vlastníctvo nadobúda až vkladom do katastra nehnuteľností. Právo k nehnuteľnosti vzniká, mení sa alebo zaniká právoplatnosťou rozhodnutia orgánu katastra o povolení vkladu (por. Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 977, 983).

35. V konaní nebolo sporné, že výzva na vrátenie daru bola žalovanému v 1. rade doručená dňa 21. 11. 2019, teda skôr, ako došlo k vkladu vlastníckeho práva žalovaných v 2. a 3. rade do katastra nehnuteľností podľa darovacej zmluvy z XX. XX. XXXX, ktorý bol vykonaný dňa 27. 11. 2019. Dňom 21. 11. 2019 sa zo zákona obnovilo vlastnícke právo žalobkyne k nehnuteľnosti a zaniklo vlastnícke právo žalovaného v 1. rade. Žalovaný v 1. rade teda v čase vykonania vkladu nebol vlastníkom prevádzanej nehnuteľnosti. Nemohol preto na žalovaných v 2. a 3. rade platne a účinne previesť vlastnícke právo, ktoré v čase povolenia vkladu do katastra (t.j. v okamihu samotného prevodu vlastníckeho práva) sám nemal (nemo plus iuris). Oprávnenosť prevodcu previesť vec na druhého je základným predpokladom derivatívneho nadobudnutia vlastníckeho práva. Ak teda žalovaný v 1. rade nebol dňa 27. 11. 2019 (t.j.

v deň vykonania vkladu) vlastníkom nehnuteľnosti, nemohli ani nastať vecnoprávne účinky darovania a žalovaní v 2. a 3. rade nemohli platne a účinne nadobudnúť od žalovaného v 1. rade vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Pre úplnosť súd uvádza, že záväzkovú rovinu a obligačné účinky darovania v situácii, keď vlastnícke právo darcu zaniklo v čase medzi uzavretím darovacej zmluvy a vkladom do katastra nehnuteľnosti, rieši ustanovenie § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak sa plnenie stane nemožným, povinnosť dlžníka plniť zanikne.

36. Súd sa v konaní vysporiadať aj s otázkou, či žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pričom v tejto otázke sa stotožnil s právnymi závermi žalobkyne. V predmetnej veci je naliehavý právny záujem žalobkyne na určovacej žalobe daný jej spôsobilosťou byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedal skutočnému stavu (rozsudok Najvyššieho súdu SR, zo dňa 28. 9. 2010, sp. zn. 6 Cdo 179/2010). Žalovaný v 1. rade sa v konaní opakovane vyjadril, že nehnuteľnosť nehodlá žalobkyni dobrovoľne vrátiť. Žaloba bola preto vhodne zvoleným nástrojom ochrany práv žalobkyne, pričom určujúci rozsudok súdu je podkladom pre zápis vlastníckeho práva žalobkyne do katastra nehnuteľností a pre odstránenie právnej neistoty medzi stranami.

37. Na základe vyššie uvedeného súd uzavrel, že vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti nie je žiaden zo žalovaných. Výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti je žalobkyňa, ktorá vlastnícke právo nadobudla zo zákona dňa 21. 11. 2019, keď doručila žalovanému v 1. rade oprávnenú výzvu na vrátenie daru. Preto súd žalobe vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

38. Ak súd v rozsudku neuviedol niektoré tvrdenia účastníkov alebo sa tvrdeniami účastníkov v rozsudku výslovne nezaoberal, potom je to z dôvodu, že tieto tvrdenia nepovažoval za podstatné z hľadiska rozhodnutia v prejednávanej veci (napr. bez právneho významu je pohnútko, ktorá žalobkyňu viedla k uzavretiu darovacej zmluvy so žalovaným v 1. rade (či už z obavy pred vydražením domu, alebo v snahe o zabezpečenie si pomoci v starobe); právne relevantnou skutočnosťou je len to, že nehnuteľnosť žalovaný v 1. rade nadobudol od žalobkyne darom). Ak sa súd v tomto rozsudku osobitne nevysporiadal s niektorým z predložených či navrhnutých dôkazov, potom ho súd nevykonal, pretože ho nepovažoval za potrebné vykonať, a to z dôvodu, že vykonanie takého dôkazu by nevedlo k odlišnému rozhodnutiu vo veci a jeho vykonanie súd vyhodnotil ako rozporné so zásadou hospodárnosti a rýchlosti súdneho konania (napríklad výsluch advokátky, ktorá spisovala darovaciu zmluvu, či zabezpečenie zoznamu všetkých úverov a pôžičiek žalobkyne z centrálného registra úverov, ako aj zabezpečenie katastrálnych spisov k vkladom darovacích zmlúv, keďže právne relevantné skutočnosti vyplynuli z predložených zmlúv a výpisu z katastra nehnuteľností, pričom medzi stranami neboli ani sporné).

39. O trovách súd rozhodol postupom podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal z toho, že žalobkyňa bola v plnom rozsahu úspešná a teda jej patrí i nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktorý jej súd priznal vo výroku II. tohto rozhodnutia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie možno podať na Okresný súd Dunajská Streda do 15 dní od doručenia tohto rozsudku (§ 362 CSP). Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd, ak CSP neustanovuje inak (§ 367 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Intervenient môže odvolanie podať za podmienok uvedených v § 360 CSP.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje,

v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len za podmienok uvedených v § 366 CSP. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní povinnosť uloženú vykonateľným rozsudkom, môže sa druhá strana domáhať jej splnenia v exekúcii.